

Anotace

Disertační práce je komplexní studií v oblasti dějin církve a státu, vztahů mezi státními církvemi, teoretickou generalizací a řešením vědeckého problému, která spočívá v analýze a poskytování charakteristik procesu utváření a rozvoje práva na svobodu svědomí, fungování této instituce v podmínkách pro-křesťanské politiky sovětské vlády a objasnění zvláštností náboženské politiky sovětského státu v letech 1917-1939. Na základě analýzy vědeckých právních, historických a jiných pramenů autor ukazuje, že svoboda svědomí není omezena na oblast vztahů mezi státem a jeho četnými a víceúrovňovými strukturami a náboženskými sdruženími, ale také má významný vliv na jednotlivce.

Po zkoumání fází budování a rozvoje institucí svobody svědomí a náboženství (tolerance v určitých historických etapách světových dějin), geneze názorů na svobodu svědomí, autor analyzuje vliv proticírkevní legislativy na občanskou společnost v SSSR a republikách Unie a o osudu jednotlivých osobností nebo skupin, Ukrajiny, zejména kněží, věřících, jejich rodinných příslušníků prostřednictvím represivních metod.

Práce zavádí řadu nových archiválií uložených v archivech Státního archivu Oděského kraje a Archivu Úřadu bezpečnostní služby Ukrajiny v oblasti Oděsa (Ukrajina).